

ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆ

ՀՀ կառավարության 2018թ. գործունեության միջոցառումների ծրագրի և գերակա խնդիրների կատարման ուղղությամբ ՀՀ սփյուռքի նախարարության իրականացրած աշխատանքների վերաբերյալ

2018թ. Հայաստան-Սփյուռք գործակցության զարգացման ուղղությամբ ՀՀ սփյուռքի նախարարության աշխատանքներն իրականացվել են ՀՀ կառավարության 201թ. գործունեության միջոցառումների ցանկի և գերակա խնդիրները հաստատելու մասին ՀՀ կառավարության 2018թ. հունվարի 11-ի N 275-Ն որոշման պահանջներին համապատասխան:

2018թ. գերակա խնդիրները

1. Հայրենադարձության գործընթացի խթանում

1.1.1. Ուսումնասիրվել է Հայրենադարձության խթանման միջազգային փորձը՝ Իսրայելի, Լեհաստանի, Գերմանիայի, Ռուսաստանի, Վիետնամի, Կորեայի, Ավստրալիայի Ղազախստանի, Իռլանդիայի, Իտալիայի և այլ երկրների օրինակով:

- Ուսումնասիրությունների շրջանակում վեր են հանվել հայրենադարձության կազմակերպման փորձ ունեցող և ծրագրեր իրականացնող երկրների օրենսդրության առանձնահատկությունները, քայլերը, ձեռք բերված արդյունքները:
- Հայրենադարձության խթանման այլ երկրների հաջողված փորձը ներառվել է ՀՀ սփյուռքի նախարարության համապատասխան ծրագրերում և աշխատանքներում, կազմվել են տարբեր երկրների փորձն արտացոլող համապատասխան տեղեկանքներ:

1.1.2. Հայաստան հայրենադարձվողների համար նախատեսված արտոնությունների ու ֆինանսական աջակցման վերաբերյալ կազմվել է «Հայրենադարձի զամբյուղ» Ֆինանսական աջակցման փաթեթը:

Փաթեթում ներկայացվել են հայրենադարձներին նախատեսվելիք ֆինանսական, սոցիալ-տնտեսական աջակցությունն ու արտոնությունները, դրանց իրականացման ժամկետներն ու շահառու խմբերը:

Փաթեթում ներառվել են հայրենադարձության համար 10-ից ավելի թիրախային ուղեցույցեր և գովազդային թերթոններ, որոնք նաև ամփոփվել են մեկ ընդհանուր ուղեցույց-տեղեկատու բրոշյուրում՝ «Հայրենադարձության կազմակերպման անհրաժեշտ քայլեր»-ը: Բրոշյուրում ներկայացվել են հայրենադարձության իրականացման համար անհրաժեշտ քայլերը, գործընթացի փուլային կազմակերպումը,

ծրագրի ընտրությունը, անհրաժեշտ փաստաթղթերի ծրարը, նախատեսվող արտոնությունները, «Հայրենադարձի զամբյուղ»-ով հատկացվող վճարումները:

Հաշվարկվել են հայրենադարձ ընտանիքին և անհատներին հատկացվելիք գումարային օժանդակությունը 1 տարվա կտրվածքով:

1.1.3. Իրականացվել են «Հայրենադարձության կազմակերպման Ռազմավարության» նախագծի մշակման և «Հայրենադարձության մասին» ՀՀ օրենքի նախագծի լրամշակման աշխատանքները:

1.1.4. Իրականացվել են համայնքային կառույցներին և անհատներին, հանդիպումների ու տեսակոնֆերանսների միջոցով հայրենադարձության գործընթացի խթանման առաջարկությունների ներկայացում, հավաքվել են համայնքներից ստացված տարաբնույթ առաջարկությունները, որոնք ամփոփվում են:

1.1.5. Իրականացվում են նաև հայրենադարձությունը խթանող ծրագրերի մշակման համապատասխան այլ աշխատանքներ:

Պատրաստված նյութերը չեն տարածվել Սփյուռքի համայնքներում, քանի որ նպատակահարմար է գտնվել այն լրամշակել Հայրենադարձության վերաբերյալ ռազմավարության ընդունումից հետո, որտեղ կներկայացվեն նաև պետության կողմից տրամադրվող արտոնությունները և աջակցությունը և այնուհետև առաքել սփյուռքահայերին:

1.2.1. Կազմակերպվել է Ամերիկայի 9, Մերձավոր և Միջին Արևելքի տարածաշրջանի 9 և Եվրոպայի 7 հայկական լրատվամիջոցների ղեկավարների հետ 3 տեսաժողով, որոնց ընթացքում ներկայացվել են նախարարության 2018 թվականի հիմնական ծրագրերը՝ այդ թվում հայրենադարձության ուղղությամբ իրականացվող աշխատանքները:

1.2.2. 2018 թվականի մայիսի 30-ից հունիսի 1-ը Երևանում կայացել է «Հայոց պետականությունը և հայ լրագրությունը» խորագրով Լրագրողների համահայկական 9-րդ համաժողովը: Համաժողովին մասնակցել են Հայաստանից, Սփյուռքից և Արցախից 100-ից ավելի լրագրող 14 երկրից, որից 40-ը գլխավոր խմբագիր: Համաժողովին ընդհանուր առմամբ ելույթ է ունեցել 30 հոգի, հարակից ելույթներով և առաջարկներով հանդես են եկել 50-ից ավելի մասնակից: Համաժողովի ընթացքում քննարկվել են նաև Սփյուռքի լրատվամիջոցներում հայրենադարձության գործընթացի լուսաբանման կարևորությունը և արդեն հայրենադարձվածների մասին պատմությունների հրապարակումը:

1.3. Նոյեմբերի 29-ին ՀՀ սփյուռքի նախարարությունում կայացել է Հայրենադարձության հիմնախնդիրներին նվիրված Աշխատանքային խմբի հանդիպում-քննարկում, որին մասնակցել են պետական մարմինների (ԱԳՆ, ԿԳՆ,

ՏԿԶՆ ՄՊԾ, ՊԵԿ, ՀՀ ոստիկանության ԱՎՎ, Աշխատանքի և սոցիալական հարցերի, Արդարադատության, Առողջապահության նախարարություններ), ՄՄԿ հայաստանյան ներկայացուցչության և հասարակական կառույցների (Վերադարձ Հայաստան, Դեպի Հայք, Կառուցիր Հայաստան, ՀԲԸՄ, ՖՀԶՀ, Idea հիմնադրամ) ներկայացուցիչների մասնակցությամբ, որի ընթացքում քննարկվել են հայրենադարձներին մաքսային ու հարկային, կրթական ու առողջապահական արտոնությունների անհրաժեշտ շրջանակները, օրենսդրական կարգավորումներին վերաբերող հարցերի լայն շրջանակ:

1.4. Նախարարությունը սփյուռքի համայնքների հետ ունեցած տեսաժողովների ժամանակ ներակայացրել է հայրենադարձության ուղղությամբ իրականացվող աշխատանքները, ինչպես նաև տարիներ շարունակ կիրառվող սիրիահայերի և ինտեգրման փորձը և արդյունքները:

2. Հայոց Ցեղասպանության միջազգային ճանաչմանը և դատապարտմանն ուղղված քաղաքականության շրջանակներում սփյուռքահայ երիտասարդության շրջանում պատմական հիշողության փոխանցմանը և ամրապնդմանն աջակցություն

2.1. Մարտի 16-ին Սփյուռքի նախարարության նախաձեռնությամբ կայացել է «Հայոց ցեղասպանության պատճառով հայության կրած նյութական վնասները. «լքյալ գույք» և հայրենագրկում» թեմայով գիտաժողովը, որին մասնակցել են անվանի գիտնականներ, իրավաբաններ, թուրքագետներ, պատմաբաններ, ցեղասպանագետներ: Գիտաժողովի մասնակիցները հանդես են եկել մի շարք զեկուցումներով: Գիտաժողովի ավարտին տեղի է ունեցել մտքերի փոխանակում, հնչել են առաջարկություններ հետագա անելիքների վերաբերյալ:

2.2. Նոր կառավարության ձևավորումից հետո վերանայվել են նախարարության ծրագրերը և որոշվել է «Արևմտահայությունը Թուրքիայում և տարածաշրջանում ստեղծված նոր իրավիճակում. Արդի մարտահրավերներ, նրանց լուծման ուղիները» խորագրով գիտաժողովը առայժմ չիրականացնել:

2.3-4. Նոր կառավարության ձևավորումից հետո վերանայվել են նախարարության ծրագրերը: Արդյունքում որոշվել է աջակցել Թուրքիայում ապրող համշենցիների քաղաքական մարտահրավերների, լեզվական իրավիճակի, կենցաղի, բնահիյուսության և մշակույթի վերաբերյալ հետազոտության իրականացման աշխատանքներին, որոնք ընթացքի մեջ են:

2.5. Հավաքագրվել են Թուրքիայում առաջադեմ թուրք, քուրդ, ալեվի և համշեն գրողների կողմից հեղինակած՝ հայերի ջարդն ու կոտորածները նկարագրող հոդվածները և ամփոփվում են:

2.6. Նոր կառավարության ձևավորումից հետո վերանայվել են նախարարության ծրագրերը և որոշվել է «Առաջին աշխարհամարտի արդյունքները և հայ ժողովրդի հետագա ճակատագրի վրա դրանց ազդեցությունը» խորագրով միջազգային գիտա-ժողովը չիրականացնել:

2.7. Կրոնափոխ արևմտահայության կյանքն արտացոլող ֆիլմաշարի ստեղծման աշխատանքները, պայմանավորված նախարարության ծրագրերի վերանայմամբ, տեղափոխվել է 2019 թվական:

1.8. «Նորավանք» գիտակրթական հիմնադրամն իրականացրել է «Հայկական պետությունների և սփյուռքի դեմ ուղղված հակահայկական քարոզչությունը. վերլուծություն և լուծման ուղիներ» հետազոտությունը և հրատարակել:

1.9. ՀՀ ԳԱԱ արևելագիտության ինստիտուտն իրականացրել է «Մուստաֆա Քեմալ պայքար Հայաստանի Հանրապետության դեմ (1919-1921թթ.)» հետազոտությունը, որը կհրատարակվի 2019 թվականի 1-ին եռամսյակում:

1.10. Նոր կառավարության ձևավորումից հետո վերանայվել են նախարարության ծրագրերը և որոշվել է Թուրքիայի կողմից Հայոց ցեղասպանության ժխտողականության դեմ տարվող աշխատանքներն ուսումնասիրող, հակազդող կառույցների աշխատանքներին աջակցել 2019 թվականին և կազմակերպել է թեմային առնչվող գիտաժողով:

3. Հայաստան-սփյուռք գործակցության մեջ երիտասարդական կազմակերպությունների դերի ակտիվացում

3.1. ՀՀ սփյուռքի նախարարությունը գործունե աջակցություն է ցուցաբերել մարտի 31-ին Վիեննայում մեկնարկած Եվրահայկական 23-րդ խաղերի կազմակերպմանը, որոնց մասնակցել են 37 պատվիրակներ և մարզական թիմեր աշխարհի 15 երկրից (Հոլանդիա, Ֆրանսիա, Գերմանիա, Բելգիա, Չեխիա, Ռուսաստան, Նորվեգիա, Վրաստան, Անգլիա, Իտալիա, Շվեյցարիա, ԱՄԷ, Հայաստան, Թուրքիա, Ավստրիա)՝ շուրջ 750 մասնակից: ՀՀ սփյուռքի նախարարությունն աշխատանքներ է տարել եվրոպահայ մարզիկներին խաղերին ներգրավելու ուղղությամբ, ցուցաբերել է տեղեկատվական աջակցություն:

3.2. Հուլիսի 20-29-ը Հայաստանում տեղի է ունեցել Հայ մարմնակրթական ընդհանուր միության հիմնադրման 100-ամյակին նվիրված տոնակատարություններ և 11-րդ բանակում: Հայաստան են ժամանել 24 երկրի 26 շրջանից՝ 3000 ՀՄԸՄ-ականներ, որոնցից 1200 սկաուտներ մասնակցել են նաև Բյուրականի կենտրոնական բանակավայրում կազմակերպվող բանակումին:

ՀՀ վարչապետի 2018թ. փետրվարի 16-ի N 146-Ա «Հայ մարմնակրթական ընդհանուր միության հիմնադրման 100-ամյակին նվիրված տոնակատարությունները և 11-րդ բանակումը կազմակերպելու նպատակով միջգերատեսչական հանձնաժողով ստեղծելու մասին» որոշմամբ ստեղծվել է միջգերատեսչական հանձնաժողով, որին հանձնարարվել է կազմակերպել հանձնաժողովի աշխատանքները և ապահովել Հայ մարմնակրթական ընդհանուր միության հիմնադրման 100-ամյակին նվիրված տոնակատարությունների և 11-րդ բանակումի իրականացումը: Միջգերատեսչական հանձնաժողովի նախագահն եղել է ՀՀ սփյուռքի նախարարը:

3.3. Նոր կառավարության ձևավորումից հետո վերանայվել է «Սփյուռք» ամառային դպրոցի իրականացման նպատակահարմարությունը, որի մի ուղղությունն էր «Երիտասարդ առաջնորդների դասընթացը»: Որոշվել է միավորել նախարարության «Արի տուն» և «Սփյուռք» ամառային դպրոց» ծրագրերը և օգոստոսի 10-24-ը կայացել է «Քայլ դեպի տուն» ծրագիրը, որին մասնակցել են նաև դասընթացին հայտ ներկայացրած սփյուռքահայ երիտասարդները (13-21 տարեկան):

Նշենք նաև, որ «Արի տուն» ծրագրին նախապես դիմած և տոմսերը գնած (առանց վերադարձի հնարավորության) երիտասարդների համար հուլիս ամսին կազմակերպվել է 4 փուլերով առանձին ծրագիր, որին մասնակցել են աշխարհի 16 երկրից ժամանած 13-18 տարեկան 156 սփյուռքահայ պատանիներ:

3.4. Նախարարության ծրագրերի վերանայման ընթացքում որոշվել է Համահայկական երիտասարդական հավաքը անցկացնել օգոստոսի 10-24-ը «Քայլ դեպի տուն» ծրագրի շրջանակներում, որին մասնակցել է շուրջ 400 սփյուռքահայ՝ աշխարհի 24 երկրից:

Ծրագրի կրթական բաղադրիչի շրջանակներում դասընթացներ են անցկացվել Հայ-ռուսական համալսարանում, «Teach for Armenia» և «Birthright Armenia» հիմնադրամների դասավանդողների, ինչպես նաև ՀԲԸՄ հայկական վիրտուալ համալսարանի ուսուցիչների միջոցով:

Ճանաչողական բաղադրիչը թույլ է տվել մասնակիցներին ծանոթանալ Գառնի, Գեղարդ, Սարդարապատ, Խոր վիրապ, Օշական, Հաղարծին ու Չվարթնոց հուշարձաններին, Հայաստանի լավագույն թանգարաններին: Բացի դրանից, «Թունո» կենտրոնում, «Այբ» դպրոցում, ՀԲԸՄ վիրտուալ համալսարանում, նաև այլ բուհական աղբյուրներից մասնակիցները հնարավորություն են ստացել տեղեկանալու Հայաստանում կրթություն ստանալու հնարավորություններին:

Հանդիպումներ են տեղի ունեցել նաև պետական այրերի, կրթական և մշակութային գործիչների, հայրենադարձների, Հայաստանում կամավորական ծրագրեր իրականացնող կազմակերպությունների հետ, այցելել են Հայոց ցեղասպանության

հուշահամալիր և Եռաբլուր, հայրենական արտադրության գործարաններ, ծանոթացել հայկական բանակի առօրյային և այլն:

Ծրագիրն ավարտվել է ճամբարային եռօրյա հանգստով՝ հազեցած «All Inclusive Armenia» ընկերության կողմից կազմակերպված ժամանցային, մարզական և մշակութային միջոցառումներով:

3.5.1. Պարբերական աշխատանքներ են տարվել Սփյուռքի հայկական երիտասարդական կազմակերպությունների հետ նախարարության ծրագրերին մասնակիցների ավելի լայն շրջանակի ապահովման ուղղությամբ: Ծրագրերի տեղեկատվական փաթեթներն ուղարկվել են նաև Սփյուռքի կրթամշակութային, համահայկական և համայնքային կառույցներին, արդյունքում նախարարության կազմակերպած ծրագրերի մասնակիցները գերակշիռ մասն եղել սփյուռքի երիտասարդները:

3.5.8. 2018 թվականին, թիրախավորելով սփյուռքի երիտասարդ ձեռներեցներին, նախարարության նախաձեռնությամբ առաջին անգամ կազմակերպվել է «ՆերՈւժ» սփյուռքի երիտասարդների ստարտափ ծրագիրը:

«ՆերՈւժ» սփյուռքի երիտասարդների ստարտափ ծրագրի նպատակն է նպաստել Հայաստանի Հանրապետությունում տնտեսական զարգացմանը հայկական տնտեսական ներուժի ներգրավման միջոցով, աջակցել Հայաստանի Հանրապետությունում ներդրումների իրականացմանը, սփյուռքահայ ձեռներեցներին Հայաստանը որպես բիզնես միջավայր ներկայացնելը: Այն հաստատվել է ՀՀ կառավարության 2018 թվականի նոյեմբերի 8-ի N 1261-Ն որոշմամբ, որով, մասնավորապես, ապահովվել է սփյուռքի երիտասարդների «ՆերՈւժ» սթարթափ ծրագրի համար անհրաժեշտ ծախսերի ֆինանսավորումը:

Ծրագրի ավարտական փուլն, որի ընթացքում ամփոփվել են արդյունքերը, անցկացվել է Հայաստանում՝ ՍՄԿ Դիլիջան քոլեջում դեկտեմբերի 17-20-ը, որին մասնակցել են 27 երկրներից 71 ստարտափ գաղափար ներկայացնող 127 մասնակից, ընդ որում 51 ստարտափ գաղափար ներկայացվել է Սփյուռքից:

Դեկտեմբերի 20-ին ընտրվել են ծրագրին մասնակից այն 9 ստարտափները, որոնց հատկացվելու են դրամաշնորհները (5-15 մլն հայկական դրամ): Դրամաշնորհները տրամադրել են Սփյուռքի նախարարությունը, «Հայկական Կարիտաս»-ն, Ռուս-հայկական համալսարանը, «Գալուստ Գյուլբենկյան» հիմնադրամը և ՄԱԿ-ի զարգացման ծրագրի «ImpactAim»-ն: Հաղթողներին տրվել են նաև որ դրամական այլ պարգևներ՝ իրավական և հարկային անվճար խորհրդատվության տրամադրում, անդամակցություն հովանավորների ստուդիաների և այլն:

3.6.1. Սփյուռքի նախարարության պաշտոնական կայքում և նախարարության «Հայերն ալսօր» էլեկտրոնային պարբերականում, էլեկտրոնային գրադարանում, Հայկական

սփյուռքի պատմության վիրտուալ թանգարանում բացվել է համապատասխան բաժին, որտեղ տեղադրվել են Հայաստանի Հանրապետության և Մայիսյան հերոսամարտերի 100-ամյակին նվիրված միջոցառումների ծրագիրը:

Միջոցառումների ծրագիրն ուղարկվել է Սփյուռքի բոլոր լրատվամիջոցներին, ինչպես նաև տարածվել է համայնքային կառույցների շրջանում:

Սփյուռքի նախարարության աջակցությամբ Սփյուռքի մի շարք համայնքներում կազմակերպվել են «Հայաստանի Հանրապետություն և Մայիսյան հերոսամարտեր - 100» խորագրով տասնյակ միջոցառումներ, որոնք լուսաբանվել են նախարարության «Հայերն այսօր» էլեկտրոնային պարբերականում:

3.6.2. Երևանի քաղաքապետարանի հետ համագործակցությամբ՝ նախարարությունը, համայնքների ցանկությամբ, տրամադրում է Երևանի հիմնադրման 2800-ամյակին նվիրված 100 որակյալ էլեկտրոնային լուսանկար, նաև Հայաստանի պատմության թանգարանի կողմից տրամադրված շուրջ 20 լուսանկար՝ նվիրված Հայաստանի Հանրապետության 100-ամյակին:

Սփյուռքի նախարարությունը, համագործակցելով Սփյուռքի համայնքային կառույցների և դիվանագիտական ներկայացուցիչությունների հետ, Լիբանանում, ԱՄԷ-ում, Հորդանանում, Ղազախստանում, Ռուսաստանում կազմակերպել է Երևանի 2800-ամյակին նվիրված «Երևանը՝ երեք հանրապետությունների մայրաքաղաք» լուսանկարների ցուցահանդեսներ: Կայացած միջոցառումների մասին նյութերը տեղադրվել են «Հայերն այսօր» պարբերականում:

3.7. Մայիսին նոր կառավարության ձևավորումից հետո «Հայապահպանության գործում նշանակալի ավանդի համար» մրցանակաբաշխությունը կասեցվել է:

4. Սփյուռքում հայապահպանության հիմնախնդրի լուծման գործում մշակութային գործոնի ավելացում

4.1. Կազմվել է հայրենասիրական-ազգագրական, Երևանին՝ կապված 2800-ամյակի հետ, նվիրված երգերի փաթեթը, որտեղ ընդգրկվել է 27 երգ, և փաթեթը տրամադրվել է համայնքներին, մշակութային օջախներին, կրթօջախներում գործող 164 երգչախմբի, դաշնամուրի համար գործիքավորված 8 ստեղծագործություն է տրամադրվել դաշնակահար-մենակատարներին:

4.2. Հայաստանում նոր կառավարության ձևավորումից հետո «Սփյուռք» ամառային դպրոց» ծրագրի բովանդակությունն ու ձևաչափը վերանայվել են: Որոշում է կայացվել «Սփյուռք» ամառային դպրոց» ծրագրում նախատեսված դասընթացները ներառել «Քայլ դեպի տուն» ծրագրում և արդյունքում մասնակիցների համար անցկացվել են երգի ու պարի դասընթացներ:

4.3. Ճարտարապետների և ճարտարագետների համահայկական 4-րդ համաժողովը՝ «Մասնագիտական հայրենադարձություն Հայաստան-Արցախ-Սփյուռք եռամիասնության համատեքստում» խորագրով առայժմ հետաձգվել է:

4.4. «Իմ Հայաստան» համահայկական 4-րդ փառատոնի 2018թ. ծրագիրն ու միջոցառումների ցանկը հաստատվել են ՀՀ կառավարության 2018թ. մարտի 6-ի N 9-16 արձանագրային որոշմամբ:

Նոր կառավարության ձևավորումից հետո, երբ փոխվեցին իրականացվող ծրագրերի և միջոցառումների նկատմամբ մոտեցումները, անհրաժեշտություն է առաջացել վերանայել փառատոնի ծրագիրը և քննարկել նոր ձևաչափով այն իրականացնելու նպատակահարմարությունը:

Արդյունքում որոշվել է համերգներ կազմակերպել Սփյուռքից ժամանած այն խմբերի մասնակցությամբ, ովքեր նախապես գնել էին Հայաստան գալու տոմսերը և անցկացվել է Համահայկական մշակութային փառատոն, որի շրջանակներում հուլիս-սեպտեմբեր ամիսների ընթացքում իրականացվել են հետևյալ միջոցառումները.

4.4.1. Պարարվեստի օրեր – մասնակցել են Սփյուռքի 9 երկրից ժամանած 12 պարախումբ: Պարախումբերը ելույթներ են ունեցել Հայաստանի և Արցախի համերգային սրահներում և մշակութային օջախներում: Բացի այդ, Ալեքսանդր Սպենդիարյանի անվան օպերայի և բալետի ազգային ակադեմիական թատրոնում տեղի է ունեցել Ստամբուլի «Մարալ» երգի-պարի համույթի 80-ամյակին նվիրված հորեյլանական համերգը:

4.4.2. Երգչախմբային արվեստի օրեր - Հայաստանի Երաժշտական ընկերության դահլիճում տեղի է ունեցել Էստոնիայի Տալլին քաղաքի «Երազանք» և Ամերիկայի Միացյալ Նահանգների Նյու Յորք քաղաքի «Աստղիկներ» երգչախմբերի համատեղ համերգը:

4.4.3. Ասմունքի համահայկական փառատոն Շուշիում – մասնակցել են Հայաստանի, Արցախի և Սփյուռքի ուսումնական հաստատությունները ներկայացնող 140 պատանի և աղջիկ, որից 31-ը սփյուռքահայ՝ 4 երկրից:

4.6.4. «Հայ երգի օր» - ներկայացվել է պոլսահայ կոմպոզիտոր Մաժակ Թոշիկյանի «Սասունցիների պարը» բեմադրությունը, որի ստեղծագործության խորեոգրաֆիկ և պարային մասը իրականացվել է հայաստանաբնակ արտիստների հետ միասին:

Ընդհանուր առմամբ փառատոնին մասնակցել է 405 հոգի՝ 11 երկրից:

4.5. Սփյուռքի նախարարության աջակցությամբ, նաև սփյուռքի համայնքային, կրթամշակութային կազմակերպությունների, համահայկական կառույցների հետ համագործակցությամբ Հայաստանում իրականացվել և իրականացվում են

սփյուռքահայ նշանավոր մշակութային գործիչների, խմբերի, կառույցների հորեյաններին նվիրված միջոցառումներ:

- Սփյուռքի նախարարության նախաձեռնությամբ և նախարարի մասնակցությամբ «Մեր մեծերը» ծրագրի շրջանակներում մարտի 11-ին կազմակերպվել է Ջապել Եսայանի 140-ամյակին նվիրված «Երգ երգոց» հեռուստատեսային հաղորդում:

- Մարտի 20-ից մեկ ամսով պարուսույց է գործուղվել Ավստրալիա՝ տեղում գործող հայկական պարախմբերի պարուսույցների վերապատրաստման նպատակով:

- Մարտի 27-ին ՀՀ սփյուռքի նախարարության և Հայաստանի գրողների միության հետ համատեղ Հայաստանի գրողների միությունում տեղի է ունեցել Սիրիայից հայրենադարձ արձակագիր, բանաստեղծ, հրապարակախոս Թորոս Թորանյանի ծննդյան 90-ամյակին նվիրված միջոցառում:

- Համազգային հայ կրթական և մշակութային միության 90-ամյա հորեյանական միջոցառումների շրջանակներում մայիսի 23-29-ին Հայաստանում անցկացվել են Լիբանանի «Գասպար Իփեկեան» թատերախմբի ներկայացումները՝ մայիսի 23-24-ին՝ Գյումրիում, մայիսի 25-26-ին՝ Երևանում: Ներկայացումները կազմակերպվել են Սփյուռքի նախարարության նախաձեռնությամբ և Մշակույթի նախարարության աջակցությամբ:

4.6.1. Աբխազիայի հայերի միության հետ համագործակցության շրջանակներում նախարարության կողմից մարտի 23-ից ապրիլի 2-ը Աբխազիայի Սուխում քաղաք են գործուղվել ուսուցիչներ՝ հայկական 25 դպրոցների տարրական դասարանների 65 դասվարի և հայոց լեզվի ու գրականության 29 ուսուցչի վերապատրաստման դասընթացներ կազմակերպելու նպատակով: Իրականացվել են վերապատրաստման արդյունավետ դասընթացներ, որի մասին վկայում են համայնքի ղեկավարներից և վերապատրաստման մասնակից տեղի ուսուցիչներից ստացված արձագանքները:

4.6.2. Նոյեմբերին կազմակերպվել է ուսուցիչների վերապատրաստման դասընթացներ Նիդերլանդների Ալմելո քաղաքի Սուրբ Գրիգոր Լուավորիչ եկեղեցու Սուրբ Մեսրոպ Մաշտոց Հայկական դպրոցում Հայաստանից գործուղված մասնագետների կողմից:

2018թ. գործունեության միջոցառումները.

1. ՀՀ կառավարության 2017 թվականի դեկտեմբերի 28-ի նիստի N 54-16 արձանագրային որոշմամբ հաստատվել է Սփյուռքի երիտասարդների հայրենաճանաչության «Արի տուն» 2018 թվականի ծրագիրը և միջոցառումների ցանկը:
2. ՀՀ կառավարության 2018 թվականի մարտի 6-ի նիստի N 9-16 արձանագրային որոշմամբ հաստատվել է Հայաստանի Հանրապետության և մայիսյան հերոսամարտերի 100 և Երևանի հիմնադրման 2800-ամյակներին նվիրված «Իմ Հայաստան» համահայկական փառատոնի 2018 թվականի ծրագիրն ու միջոցառումների ցանկը:
3. ՀՀ կառավարության 2018 թվականի դեկտեմբերի 13-ի «Հայաստանի Հանրապետության սփյուռքի նախարարությանը գումար հատկացնելու, Հայաստանի Հանրապետության 2018 թվականի պետական բյուջեում վերաբաշխում և փոփոխություն, Հայաստանի Հանրապետության կառավարության 2017 թվականի դեկտեմբերի 28-ի N 1717-Ն որոշման մեջ փոփոխություններ ու լրացումներ կատարելու մասին» 1431-Ն որոշմամբ հաստատվել է ՀՀ կառավարության, ՀԲԸՄ-ի, «Գալուստ Կյուլպենկյան» հիմնարկության համաֆինանսավորմամբ փոխհատուցել 2018-2019թթ. ուստարվա սիրիահայ ուսանողների ուսման վարձավճարների 50%-ի չափով:
4. «Հայրենադարձության մասին» ՀՀ օրենքի նախագծի քննարկումը հետաձգվել է 2019 թվական:
5. ՀՀ վարչապետի աշխատակազմ է ուղարկվել «Սիրիական հակամարտության հետևանքով հարկադիր տեղահանված և Հայաստանի Հանրապետությունում պաշտպանություն հայցող անձանց ինտեգրման 2018-2022 թվականների ռազմավարությանը հավանություն տալու մասին» ՀՀ կառավարության որոշման լրամշակված նախագիծը և տիտղոսաթերթը: Ի կատարումն ՀՀ վարչապետի աշխատակազմից ստացված հանձնարարականի՝ նախագիծը կրկին անգամ ուղարկվել է շահագրգիռ պետական մարմիններին: ՀՀ կառավարության որոշման նախագծի վերաբերյալ ստացվել են բոլոր շահագրգիռ պետական մարմինների առաջարկությունները: